

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Halottak emléke.

Nincs és nem is volt soha a világon olyan nép, amely közömbösen tudna elhaladni a földi élet és az elmulás határai mellett, amelyeket egy-egy kidomborodó sirhalom jelez az emberi szemnek. A világ minden népe megdöbbenve áll meg az elmulás határain és szükségét érzi annak, hogy e határon magába szálljon és a lét nagy kérdései telett elmélkedjék. Hogy milyen formában ad kifejezést meghatottságának, az a gondolkozó előtt nem lényeges első sorban, hanem maga ez a meghatottság, a megalázódás a kérlelhetlen hatalommal szemben, az elmélyedés és kiengesztelődés szükségérzete: ez az, ami örök tanulságképp kiemelkedik a sirgödörök homályából és lelkünket megragadja a külső formások változó alakzatai között.

Az ember minden fajtája, a világ minden népe — nyelv, szín és lakóhely különbsége nélkül áll meg a lét és nem lét nagy kérdése előtt és különböző külső szokások között egy nagy gondolatba látszik elmélyedni. Abba a nagy gondolatba, hogy annak — aki most élettelen hullá gyanánt a porban hever — nem szünheteett meg az élete a földi elmulás határain, hanem valami előttünk ismeretlen módon tovább is él s hogy azt a nagy hatalmat, akinek örök törvénye legyőzte a büszke embert, valami módon engesztelnie kell és meg kell becsülni ezt a hullát még a porban is, mert ember léleknek volt a lakása. S az a lélek hová lett belőle? Ki tudná megmondani? Előbb járt-kelt, mozgott, gondolkozott, beszélt, szeretett, tervezett és most minden oda van. Elment valahová, ismeretlen helyre, bezáródott utána a kapu és nem áll módunkban, hogy oda bepillant-hassunk. Mivé lett az élő lélek, amely

még néhány pillanat előtt azt a testet mozgatta, élte?

A mélyebben gondolkozó lelkek — homályosabban, vagy tisztábban, az emlékes, de éreznek valami felelősséget, amivel az ember saját lelkiismerete előtt tartozik az ő maga belső életéért, amely gondolatokban, indulatokban, szavakban és külső cselekedetekben is megnyilvánult a földi élet tartama alatt. És ezután a sirgödör előtt eszükbe jut ez a felelősség s a leszámolás öntudata és azt kérdik magukban, mi lett ve'e? Hogy itélt felőle az igazságos Bíró, akinek nincs szüksége tanura, mert látja és ismeri a szívek és vesék legrejtettebb titkos rugóit. Világosan áll előtte az embernek egész belső lelki világa és a szerint itél. A világ-mindenség végtelen, hatalmas, mindentudó, örökkévaló Urnak törvénye zuzta porba az életet s ennek kezébe jutott az, aki meghalt. Ez a gondolat nyilatkozik meg Halottak napján az emberek lelkében, ezért is akarják kiengesztelni az örök hatalmat s ez hozza létre a halottak tiszteletét, megbecsülését.

A kiengesztelésnek leghelyesebb formája az, amely valami módon közelebb vezet az Istenhez és az embert tökéletesebb életre, jobb cselekedetekre, belső világának tisztább kifejlesztésére hathatósan ösztönzi.

Az embernek minden jósága, erénye és tökéletessége a belső világától függ. A belső világ, a lelki élet pedig olyan nagy dolog, hogy a királyok minden pompája elfakul, elhomályosodik ennek méltósága mellett. Világ, emberi tekintet, divat, hangulat: ez mind csak lengő nád, az ilyen egész lélekben nem zizeg — benne elvek, jellem, következetesség s akaraterő uralkodnak. Hite, érzülete, buzgósága, eljárása nem benyomások szerint változnak. Az elvek kegyetlenek, mert mindenben érvényesülni kívánnak;

magasztosak és megkövetelik, hogy az élet a legapróbb részletekig egységesen és harmonikusan legyen kidolgozva; olyanok, mint a napfény, mely az ég-magasságából küldi sugarait, de azután beleszövi azokat minden falavélbe, minden fűszálba, minden virágba s beleégnek azok a gyík pikkelyeibe és futóbogár zománcába, a színes lepke himporába. Ilyen a belső világot élő lélek, kinek nem imponál a külső fény, a feltűnés, a puha csipkés ruha, az aranyos-ezüstös-ragyogás. De hisz nem is ezek teszik a lelket boldoggá. A belső világot élő ember kiárasztja szíve melegét s másokat is ez utakra terel, mert az ő lelke lelket ébreszt, szemet nyit.

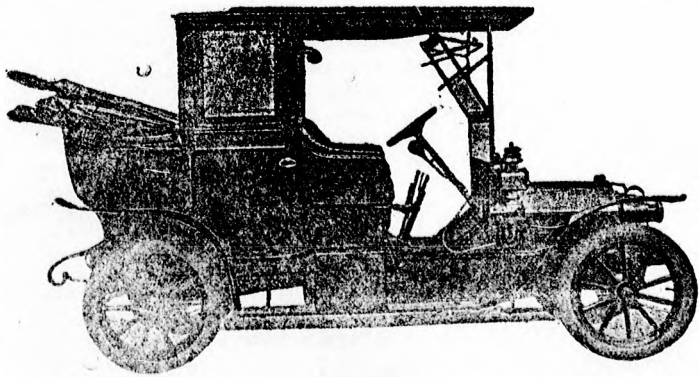
Éljünk az erkölcs törvényei szerint, mert az örök Bíró igazságos és üthet a vég órája: *ma nekem, holnap neked, vagy megfordítva.*

Barbár világ.

Az ujságolvasás ma már minden egyes családban annyira életszükségletté vált, hogy anélkül nem is éreznők magunkat jól és talán megállna a társalgás gépezete is, ha ujságot nem olvasnánk, mert nem tudnánk miről beszélgetni.

Amint tapasztaljuk, ma már nemcsak a felnőtt férfiak és nők, hanem a serdülő gyermekek is foglalkoznak vele, kik oly érdeklődéssel, szenvedélyesen el-el-diskurálnak még a politikáról is, mintha az ujságolvasást az élet kérdései kötele-ségükké tennék nekik.

Külömben az igazat megvallva, a lapokban olykor előforduló kissé szeplős hírek kivételével, az ujság tudományos szórakozást nyújt az olvasóinak. A lapok nyugalmlapokat többször a végtelékig fel-korbácsolják és jobban megszorítanak, mint a saját ügyeink és mégis mennyire érdeklődünk a lapok iránt.

CHOFFEURNEK

mindenki kiképezheti magát

Störtz Mihály

Ujvidék. Petőfi utca 98. szám alatti
automobil - műhelyében.

TELEFON 328.

VILLAMOS MEGÁLLÓ.

Különösen nagy érdeklődés mutatkozik az ujság olvasás iránt a jelen háborús időben. Habár megdöbbenők a mai tudósításai, egyik úgy mint a másik, telve vannak a háború lefolyásáról szóló rémesnél rémesebb hírekkel, a rettenetes és borzalmas gyilkos esetekkel és napnap után mindegyik oly szomorú tényekről szól, amik igazán megdermesztik vérünket és fájós lélekkel, összeszorult szívvel vesszük tudomásul, hogy a XX. század civilizált korában is még mindig előfordulhat oly rettenetes embermészárlás, melyben százazrekre menő ártatlan, erőteljes fiatal embereket csupán buta, hatalmi meggondolatlanságból és hóbortból gyilkoltatnak le.

Tehát e borzalmas hírek már magukban nézve is elegendők arra — ha egyéb eset fel nem háborítaná is vérünket — hogy idegeink miatta megfeszüljenek és elkeseredéssel kérdezzük: vajon mikor szűnik meg egyszer ez az ostoba barbár szokás? ez a megrendítő embermészárlás? Mikor hagynak fel a hatalmak az ilyen megszokott embertelen fantáziájukkal? És végre mikor undorodnak meg a gyilkosság révén szerzett jogok élvezetétől? Mikor?

Hiszen a mai korban ártatlan embereket ily módon legyilkoltatni, nemcsak szégyen, nemcsak barbárság, hanem égbe kiáltó bűn.

De ezen kívül, ami szintén igen erzekekeny érinti az olvasót, az, ami a remes hírek tudósításaiából kihallatszik: a harctéren elesett sok szerencsétlen, ártatlan embernek a halállal vívódó hőrgései, a megcsontítottaknak segély utáni szájalmas könyörgései, valamint az édesanyák, hitvestársak és árván maradt gyermekek leirhatatlan szivettépő sirásai, akik a harctéren elesettekben siratják a kenyérkereső fiút, férjét és édesatyát.

Ezek az esetek mind oly természetiek, hogy miattuk az olvasóban megáll a vérkeringés, összeszorul a szive és egy-egy pillanatra leteszi a kezéből a lapot és gondolkodik, álmélkodik, majd önkéntelenül mondja:

Szerencsétlen nép, mégis oly vadak és embertelenek vagyunk, hogy gyilkolással hódítunk és szerzünk jogokat még ma is. Hát mikor leszünk igazi művelt emberek?

Mikor ébredünk annak tudatára, hogy okos ember sohsem eszközöl lázadást?

Ezek szerint az ujságolvasók felvilágosodottabb részei, csakugyan nem teszik fel jogtalanul e kérdést — a mit külföldben maga a XX. század is már megkövetel — hogy nem-e lehetne egészséges ésszel és józan gondolkodással, a művelt emberekhez illően, úgy egyes embereknek, mint csoportoknak, városok, vagy országoknak a jogaikat oly bölcsen és békésen érvényesíteni, hogy ne támadja meg ellenfelét a rég elmúlt barbár nép szokásos nyers erejének hatalmával, hogy gyilkolással és ártatlan nép vérontásával szerezze meg a jogai élvezetét, hanem más módon.

Ma már tudnunk kellene, hogy művelt embereknek nincs szükségük a nyers erőre, mert azzal mindenkor csak jogtalan érdekeket szoktak kielégíteni.

És éppen e szomorú tapasztalatok után egyedül a kíváncsiság miatt kér-

dezzük, vajon mire jó a háboruszkodás? Miért kell ezer és százezer ártatlan ifjú erőnek vérével áztatni — talán egy idegen ország földjét, holott a népre minden nemzetnek nemcsak azért van nagy szüksége, hogy azzal jogtalan bitorlásokat végeztessünk, hanem, hogy tegye termékenynyé a talpa alatt levő földet. Ugy tudjuk, hogy minden nemzetnek, mely ország felett rendelkezik, megvan a saját hazája keretén belül az ország felvirágoztatására és a nép boldogítására minden mód és alkalom, csak okos és szakszerű gazdálkodást fejtessen ki, hordassák inkább völgybe a néppel a hegyeket, mint hogy legyilkoltatják és tegyék azt termékenynyé, keressék fel a világ minden részén a piacokat és érvényesítsék fáradságuk eredményét, melynek jövedelméből adják meg a királynak, a mi a királyé, a magukéval pedig terjedjenek a saját hazájuk földjén.

Szóval, ésszerű rendszerrel minden nemzet megtalálhatná a saját hazájában boldogulását, anélkül, hogy egyik másik fejedelem mészárszékre vigye — mint barmot — a saját nemzetét, hogy az ellenséges nemzet gyilkos golyói által ontassa ki véréit, hogy az egyiknek élete árán juttasson a másik életben maradtának gondtalan, kényelmes életet.

Hát nem-e volna okosabb a mai korban, ha egyik világrész hatalmasaiból szakbírótságot létesítenének s ha valamelyik nemzet sértve érzi magát a szomszéd nemzet jogtalanságaiért, panaszával a legfelsőbb szakbírók elé járulna, ahol meghallgatnák az ellenfelet és meghoznák az ítéletet, melyet éppen úgy kellene respektálni bármelyik nemzetnek, mint egyeseknek és a mely ítéletet ellenkező esetben végrehajtás útján érvényesíthetnék.

S ha ezt ily módon rendszeresítenék, úgy ez esetben először is nem volnának egy-egy országnak rettenetes hiábavaló költségei a sok katonaság fenntartására, másodsor nem gyilkoltatná le ki ki a saját nemzetét s nem folyna annyi ártatlan vér, harmadszor pedig nem következnék be az elesett harcosok hátramaradottainak oly fájdalmas élete s megszünnék a pataként folyó könyhullatás, jajvesztékelés és a vad barbárság is egyuttal.

Teleki András.

H I R E K.

Halottak napja. Az Ujvidéki Polg. Magyar Daloskör kegyelettel adózik halottainak, ugyanis f. hó 1-én Mindszentek este 1/27 órakor a róm. kath. temetői kápolna előtt gyászdalt fog énekelni.

Időjárásunk télire változott. Bár verőfényesek a nappalok, reggel és éjjel a higanyoszlop 0-ra süllyed s nappal 5—8° közt van a hőmérő. Szombaton, e hó 26-án a déli napfényt hirtelen borulás követte s délután két ízben is megerezt az eső, még hozzá jéggel vegyülten. Azóta meg 20° a meleg.

Orsz. vásár. Az e hó 26—28. napjain megtartott országos vásár a szombati rossz időhöz mérten kielégítőnek mondható. A kínálat igen nagy volt, amennyiben a felhajtott szarvasmarha és ló száma körülbelül 5000 darab; a kereslet és eladás csekélyebb mérvű volt,

amennyiben eladatott 84 ló és csikó, 66 ökör, 55 tehén, 22 üsző, 3 bika, 4 bornyu, 29 tinó és 20 birka.

Football-mérkőzés. Az ujvidéki atletikai club e hó 27-én, vasárnap football-mérkőzést tartott a bajai sport egylettel s az az Uac javára nagy győzelemmel — 7 : 0 — végződött.

Műkedvelői előadás. Mint értesülünk, az Ujvidéki Polg. Magyar Daloskör f. évi december 1-én a Dungevicsky színházban műkedvelői előadást rendez Szinre kerül: Kósza Jutka énekes népszimű, melynek igen nehéz szerepei kiváló műkedvelők kezeibe kerültek, úgy hogy előre is a legfényesebb sikert jósolhatjuk. Jegyek november 15-től előváltathatók Herger Ágostou könyvkereskedésében és az egyesület tagjainál.

Az autók büze ellen. A belügyminiszter következő rendeletet bocsátotta ki. „Az 57000/1910. B. M. sz. rendelettel kiadott gépjármű szabályzat 3. és 48. §-ának világos rendelkezéseinek ellenére lépten-nyomon tapasztalható, hogy a közutakon közlekedő autók legtöbbszór a motor tulságos olajozása és a tökéletlen égés miatt nagymérvű büzt és füstöt terjesztenek, továbbá az égési termékek a helyett hogy hangtompító edényen át bocsátatnának ki, közvetlenül bocsátatnak ki az úttestre. A gépjármű szabályzat 3. §-a rendel, hogy a gépjármű biztos működésű és oly módon elrendezett készülékkel legyen felszerelve, hogy füstjűk vagy gőzük által ne legyenek kelletén túl terhűkre a járókelőknek, továbbá ezen szabályzat 48. §-a a gépjárművezetőnek köteletségévé teszi, hogy ügyeljen arra, hogy a gépjármű füstöt, büzös gázokat a huzamosabb állás utáni indítást kivéve, ne terjesszen és a gépjárműből robbanó anyag az úttestre ki ne jusson, míg másrésztől ugyancsak e §. rendelkezése értelmében a városok (községek) belső területén az égési termékeket az explóziós motorból hangtompító edény kikerülülésével közvetlenül a szabadba bocsátani tilos“. Ezen rendelkezésekre való tekintettel, a miniszter felhívja a rendőrkapitányokat, haladéktalanul intézkedjék, miszerint legéberebben ellenőriztessék, hogy a fentebb idézett szabályok pontosan megtartassanak és azok ellen, akik a jelzett szabályokat megszegik, a gépjármű szabályzat 96. illetve 80. §-a alapján a rendőri büntető eljárás haladéktalanul megindíttassék.

Löpatkolási tanfolyam. A m. kir. földmivélsügyi miniszter rendelete szerint Ujvidéken 6 hónapig tartó löpatkolási tanfolyamot kíván rendeztetni. Ezen tanfolyam előre láthatólag f. év november 3-án fog megkezdődni s az előadások mindenkor vasárnap és ünnepnap reggel 7 órától délután 1 óráig tartanak. A tanfolyamon iparigazolvánnyal ellátott kovácsmesterek és oly kovácssegédek vehetnek részt, akik 18. életévüket már betöltötték s mint segédek legalább 2 évig már dolgoztak. A tanfolyam díjtalan, sőt a vidékről jövő tanítványokak a III. ad oszt. vasúti költség megtérítettik, illetve hol a vasúti összeköttetés hiányzik, fuvardíj fog fizettni s ezenkívül 1 korona étellemezési segélyben is fognak részesülni.

Vándorgyűlés Hódságon. A B. Bodrog vármegyei gazdasági egyesület f. november hó 10-én Hódságon vándorgyűlést tart.

Óverbász község Lackovits Miklós közs. végrehajtó évi fizetését, tekintettel kiváló szorgalmára, 320 koronával felemelte, a rendőrségnek pedig fejenként 50 kor. drágasági pótlékot szavazott meg.

A pálinka ellen. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki az iskolai hatóságokhoz, amelyben megengedi, hogy az országos alkoholelles mozgalom vezetői az iskolák növendékeire is kiterjesztessék működési körüket és nyomtatványaikat az iskolákban terjeszthessék.

Rakodópart Baján. A budapesti m. kir. folyamernőki hivatal arról értesítette Baja város tanácsát, hogy a földmivélsügyi miniszter szept. 25-én kelt rendeletével engedélyezte a baja-bátaszéki vasúti hid balparti

hidfője és levő Dunán létesítendő a jövő év áruforgalmát nyolítását

A D ország M rendes kő Csanád v Dániel E Madzsar C tán az el és a jövő a megűres

Vas kai járás valamennyi rőgr. é. bé üzleti kat többé

20 községben és több f 2000 kut

Cs. Az utóbb vándorlás kivándorl sa hambu társaság lámokkal beranyag hogy Am nyen leh vidéken ott hagy Amerikál csábitás ügyészsé tett a móság me hogy ne

Gó vm. gazd karöltve rendezet elnök T Lebach elnöke, telep kil terium k sület ké k. jegyz József e anyakam 12 drb. Illés G Jakab I Suhajda Aladár Gombos István bos II. 15 k. A II. díj 30 k., Bec Összes vendég fől, de amelyer vezetős elnök : és a g Fábian torát k előállit nősége gyenge csoport ki a bi

már a felhív ma ej ben ag ból a jobb, l

hidfője és a Sugovicza csatorna bejárata között levő Dunapart szabályozásával kapcsolatban létesítendő rakodópart építését. A rakodópart a jövő év nyarára teljesen elkészül s a teherárforgalom folytonos nagyobbodásának lebonyolítását nagyban meg fogja könnyíteni.

A Dmke közgyűlése. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület évi rendes közgyűlését nov. 10-én Makón tartja, Csanád vmegye székházában. A közgyűlésen Dániel Ernő báró elnöki megnyitója után Madzsar Gusztáv mond ünnepi beszédet, azután az elnökségi jelentést, a múlt évi számadást és a jövő évi költségvetést tárgyalják s betöltik a megüresedett igazgatósági tagságot.

Vasárnapi munkaszünet. A palánkai járás főszolgabírája rendeletet intézett valamennyi pénzintézet igazgatóságához, hogy az 1891. é. XIII. t. c. értelmében vasárnapon többé üzleti napot ne tartsanak s a hivatalnokait többé ne foglalkoztassák.

2000 kutya irtása. Nagykanizsa községben, mivel utóbbi időben 30 gyermeket és több felnőttet vesztett kutyák haraptak meg, 2000 kutyát részint lelőttek, részint lebunkóztak.

Csalogatják a népet Amerikába. Az utóbbi időben nagyszámúban érkeznek a kivándorlásra csábító körlevelek ország-szerte. A kivándorlásra csábító körleveleket Falk és Társaság hamburgi hajóstársaság bocsátja ki. A hajóstársaság mézes-mázos szavakkal, hangzatos reklámokkal Amerikába csábítja a népet. Az emberanyagra éhes lelketlen társaság azt hirdeti, hogy Amerikában naponta 20 - 25 koronát könnyen lehet keresni. A csábító körleveleknek egyes vidéken igen sokan felültek és a hiszékeny nép ott hagyta mindenét, százával vándoroltak ki Amerikába. Falk és Társaság ellen kivándorlásra csábítás miatt megindították az eljárást. Az ügyészség a hajó társaság üzemleiről jelentést tett a miniszteriumban és ennek folytán a hatóság most felhívja a közönség figyelmét arra, hogy ne üljön föl a hangzatos csábításnak.

Gombosi lódíjazás. A Bácsbodrog vm. gazdasági egyesület gombosi gazdakörével karöltve Gomboson f. október 20-án lódíjazást rendezett. A bíráló-bizottság tagjai voltak: elnök Törley Gyula egyesületi társelnök, tagok: Lelbach Antal, a vm. lótenyésztési bizottság elnöke, Pongrácz Tibor hadnagy, a bajai mentőtelep kiküldötte mint a földművelésügyi miniszterium képviselője, Illésy Sándor gazd. egyesület képviselője, Lelbach János, Berecz Károly k. jegyző, Bartók Pál k. bíró Gombos, Inhoff József egyesületi titkár. Elő volt vezetve: 29 anyakanca, 4 drb. 3 éves, 9 drb. 2 éves és 12 drb. 1 éves kancsikó. 3 évesek után: Rumi Illés Gombos III. díj 50 k., Hirschenberger Jakab Paripás III. díj 50 k. 2 éves után: Suhajda Pál Gombos I. díj 30 k., Baumgarten Aladár Gombos II. díj 20 k., Lovász Ferenc Gombos III. díj 15 k. 1 évesek után: Hajnal István Gombos I. díj 30 k., Rumi Illés Gombos II. díj 20 k., Fűr István Gombos III. díj 15 k. Anyakanca után: Nárai János Gombos II. díj 30 k., Baumgarten Aladár Gombos II. díj 30 k., Galambos Imre Gombos III. díj 20 k., Becker Adám Doroszló III. díj 20 korona. Összesen 320 kor. államdíj. Díjazás után a vendégek a helyi vezető családokat keresték föl, délben a gazdakörben tarsas ebéd volt, amelyen Török Gyula plébános az egyesület vezetését köszöntötte föl. Törley Gyula társelnök a gazda szervezkedés szükséges voltát és a gazdakörök hivatását fejtegette. Szobornya Fábán, Geiszt Bélát, a községi jegyzőket Nesztortát köszöntötte föl. A bíráló-bizottságot az előállított lovaknak sem mennyisége sem minősége nem elégítette ki, különösen kevés és gyenge minőségű volt a 3 éves kancsikók csoportja, így az összes díjakat nem is adta ki a bizottság.

A tél közeledtével alig szükséges már a magyar olvasóközönség figyelmét arra felhívni, hogy igazi műveltség alig képzelhető ma egy jó napilap járata nélkül. A legmelegebben ajánlhatjuk azért az új évnegyed alkalmából a Pesti Hírlap-ot, mely ma az ország legjobb, legelterjedtebb és legbővebb tartalma nap-

lapja. Példányszáma 120-130 ezer, amit még a legolcsóbb filléres boulevardlapok sem értek el s tartalma napról-napra a legbővebb és legváltozatosabb. Munkatársai közé számítja napjaink legjobb nevű és legkedveltebb íróit, mint Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Szomaházy István, Szini Gyula, Lengyel Menyhért, Abonyi Árpád, Porzolt Kálmán, Lux Terka, Szabóné-Nogáll Janka, Móricz Zsigmond, Tömörkény István, Murai Karoly, Váradi Antal, Pakots József, Pásztor József, stb. stb. A Pesti Hírlap minden előfizetője, aki legalább három hónap óta tartja a lapot, kirácsonyi ajándékkul kapja a Pesti Hírlap nagy képes naptárát, mely az idén pompás vászonkötésben és fényes kiállításban fog megjelenni s melybe a Pesti Hírlap imént felsorolt jeles munkatársain kívül irt még Brody Sándor, Krúdy Gyula, Zsoldos László, Berkes Imre, Kanizsai Ferenc, stb. is. Ezért a gazdátartalnu szépirodalmi almanachért valóban érdemes az előfizetők közé állani. A Pesti Hírlap előfizetői kedvezményes áron kapják a Divat Szalon című kitűnően szerkesztett divatlapot is. A Pesti Hírlap ára egy óra csak 2 kor. 40 f., negyedévre pedig 7 korona és a Divat Szalonnal együtt 9 korona. A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova az előfizetést küldeni kell, Budapest, V. Váci-körút 78. alatt van,

Apollo gyertya

Az összes gyártmányok legjobbjá

CSARNOK.

A zseni.

Irtá: PAKOTS JÓZSEF.

(Vége.)

A zenei körökben újabbban egy igénytelen egyszerű nevet adogattak szájról-szájra a legnagyobb bámulat hangján, a Kovács János nevét. Egy-két csodálatos, új, forradalmi zenekompozíció jelent meg e név alatt s a szakértők zenei fenoménről kezdtek beszélni. A legújabb zeneművészeti nagyságokat emlegették vele egy sorban. Röpködtek a csillogó nevek, Strausz Richárd, Debussy.

A zseni felesége, a művészként asszony mintha álomvilágban járt volna. Elmámorosította a férje dicsősége, hiruve, ünnepeltetése s a lelkében diadalmas himnuszokba tört ki az önmagával való megelégedés. Elvégre ő ajándékozta meg a világot ezzel a csodálatos tehetséggel. Nélküle, az ő felfedezése nélkül ez az ember soha se került volna ki a kis falusi

templom korusából, isteni tehetsége elszenyvedt volna s a melódiák hangzuhatagok szent forrása kiapadt volna a lelkében. Kibőlte volna belőle a zsenit az öreg pap, Verzár Demeter, a szánta Ballóné litániás világa.

A művészként feleség boldogan hordozta körül férjét a földkerekség koncertterméin. Azt akarta, hogy a dicsőség fénye közvetlenül sugározzék az ő teremtményére, a tanítocsikára, aki immár híresség lett a kultura legnemzetközibb világvárosaiban.

Voltaképpen házardjátékok folytatott a mámoros asszony. Mert a zseni igazán nem volt alkalmas médium az ilyen körülhordoztatásra. A falusi kántor sehogyse akart kievezni belőle. A régi félszeg, szózatlan, paraszti ifju maradt az új világszók között is s a finomlelkű asszonynak igazán minden művészetére szükség volt, hogy ezt az alakot esetről-esetre elfogadható beállításban vigye a nyilvánosság elé.

Sokszor már türelme vesztett az asszonynak s ilyenkor kifakadt a zseni előtt:

— Nem értem magát. János, hát nincs magában egy csöpp ambíció sem.

A zseni lehorgasztotta fejét és bűnbánóan az elegáns lakcipője orrát bámulta.

— De hát ez nem jól van így! — panaszkodott az asszony. — Maga a világ egyik nevezetessége. Uralkodók rendjelei ékesítik a kabátját, a világ legnagyobb szellemeivel egy sorban emlegetik, az arcképe nap-nap után megjelenik a lapokban. Tengereken túl is ismerik a nevét. Hát nem érzi, hogy milyen nagy dolog ez? Maga a halhatatlanság. Legyen gögös, büszke, öntudatos! Maga rendkívüli lény! Emelje fel hát már egyszer a fejét!

A zseni ijedten kapta fel a tekintetét a cipője orráról.

— És mit csináljak? kérdezte kétségbeesetten.

— Mit? Mit? Legyen méltó a zsenijéhez. Semmi érzi-e nincs a finomabb, művészi élethez. Nem tudja élvezni és értékelni a szépségeket. Nem érdeklődik semmi, ami magasabbrendű. Szerettem volna, ha megtanul idegen nyelveket. Hány uralkodó kívánt már beszélni magával s mindig külön kellett kérni a kegyet, hogy én is magával legyek és tolmácsa lehessenek. Már az élclapok is kifiguráznak emiatt. Félnem kell attól, hogy valaki négyszemközti beszélhessen magával, mert olyan csacsiságokat kotyog össze, hogy a hallgató a falnak megy tőle. A minap egy itteni párizsi újságíró valahogy kikerülte az én ellenőrzésemet és besurrant magához. Hát mit felelt neki arra a kérdésre, hogy mik a művészeti tervei? Mit?

A zsenit a szemrehányások annyira meghatották, hogy a lehorgasztott fejével majdnem a cipője orrára bukott.

— Hát mit feleltem? — kérdezte elkényeszeredetten.

— Lám, már ezt is elfelejtette. Azt mondta: „majd megtudom a feleségemtől!” Az a rosszmájú újságíró ezt a feleletet aztán kikürtölte a világnak. Ma éppen hetvenedszer olvasom a maga nagy mondatát egy — dél-afrikai lapban. És ez a mondat fenn fog maradni az utókorra és még négyszáz év múlva is mosolyogni fognak magán miatta. Hát térjen észhez, az Isten áldja meg! Vigyázzon magára! Értsen meg, a nagyság kötelez! Ne legyen már olyan kézen vezetett, nagy gyerek...

A zseni nagyon meg volt hatva, sűrűn pislogott a szemével és teljes bűnbánattal mondta:

— Mindent megpróbálok. Bocsásson meg nekem.

Az asszony, aki épen az nap vett meg drága pénzen egyik műkereskedőtől egy eredeti Rembrandt-ot, dicsekedve mutatta meg a műkincset a javulást ígérő embernek:

— Látja, ez a magáé lesz, ha holnap kifogástalanul felmondja nekem az angol leckét!

— Óh, — mondta a zseni a képre pislogatva — ennél egy szebb képet láttam a Marinál, akit maga a múlt héten hozatott fel Erdélyből Párizsba kis cselédnek.

Mi volt az a kép? — kérdezte az asszony összevont szemöldökkel.

— A vadász temetése. Nagyon szép az, ahogy az állatok kísérik a vadászt a...

— Elég! — kiáltott közbe, kétségbeesetten a zseni felesége és bevitte a Rembrandt saját szobájába.

— János, maga félisten! — mondta rajongva az asszony a párizsi nagy hangverseny után. — Oh, mily boldog vagyok, hogy a gondviselés a maga életének osztályosává tett. Minő d'adal! Milyen siker!

A félisten ügyetlenül lógatta le a kidagadt erőt és úgy fogadta ezt a lelkes áradó kitérőt is, mint akármely más közbömbös megjegyzést.

Az asszonyt hevitették a dicsőséges est emlékei és mámorában megfogta a zseni dagadt erőt, vörös kezét s áhitatosan megcsókolta:

— Én halhatatlan hősöm! mondta el-érzékenyül gyönyörrel.

A zseni fáradtságról, kimerültségről kezdett panaszkodni, a mámoros asszony sietve a szobájába vezette és mint egy gyermeket, babusgatva fektette le. Maga aztán visszavonult a saját szobájába és szintén lefeküdt. De sokáig nem tudott elaludni az izgalomtól s remegő szívvel várta a reggelt, amikor a kis székely paraszt cseléd behozza a nagy párizsi lapokat, amelyek tele lesznek az ura magasztalásával.

Reggel Mari nem jelentkezett a lapokkal. Az asszony csöngetett s bejött egy másik cseléd. A lapokat hozta és egy levelet a Mari otromba cselédes irásával.

— Tessen megbocsátani, — szólott a levél — de nagyon megszerettük egymást a nagyságos urral és megszöktünk. A nagyságos ur nem akart irni, mert szégyeli magát. Kezeit csókolom, Mari.

A legnagyobb dicsőretet halhatjuk

mindenütt Fáy valódi sződeni ásványpasztilláról, kicsinyek és kevés helyen elférnek, de egyesítik magukban a híres sződeni gyógyforrások vizének minden jó tulajdonságát. Kényelmesen szedhetők, sohasem mondanak csütörtököt, mert megszüntetik a légutak hurutját, az elnyákosodást, köhögést és rekedtséget s végül: mindenütt olcsón kaphatók: egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Agoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

8533/1912. szám.

Fa értékesítés tövön.

Az apatini m. k. erdőhivatalhoz tartozó doroszlói és palánkai m. kir. erdőgazdálkodások kerületében lévő alább felsorolt vágásterületeken álló fűz- és nyárfaanyag tuskóirtási kötelezettség nélkül, a vágásterületen álló tölgy- és szilvatorzsek visszahagyásával zárt írásbeli ajánlatok útján a következő csoportosítás szerint kerül eladásra:

1. Szondi Bakula 85.89 holdas vágás kikiáltási ára 30942 K.

2. Palonai lágú erdő 21/1. erdőrésztlet 22.40 hold, vágás kikiáltási ára 5311 K.

Az ajánlatok legkésőbbén folyó évi december hó 2-ik napjának délutáni 4 óráig nyújtandók be az apatini m. kir. erdőhivatalhoz, ahol azok a következő napon d. e 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, az ajánlati űrlap és boríték az apatini m. kir. erdőhivatalnál, valamint a fent megnevezett m. kir. erdőgazdálkodásoknál tekinthetők, illetve szerezhetők meg.

Apatinba, 1912. október hóban.

M. kir. Erdőhivatal.

Nagy, elegáns üzlethelyiség

diszes portállal, a Duna-utca 10. száma alatt, azonnal kiadó. Különösen megfelelne: nagyobb irodának, banküzletnek, zálogháznak, gépraktárnak, nagykereskedésnek, vagy sirkóraktárnak.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Ivkovics Miklós.

Ujvidék.

Obor-eladás!

Az ujvidéki oborok közt levő sertés-hiz'aldám (obor) szabad kézből jutányos árbán eladó.

Bővebbet nyujt

Varga Béni, Tökölly Imre-utca, 10.

6755. tkv. 1912. szám.

Árverési hirdetmény.

Kuluncsity Milán végrehajthatóan Nikolity Czveta végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 2000 kor. tökekövetelés, ennek 1912. évi július hó 18-tól járó 6% kamatai 100 kor. 80 fill. perbeli és végrehajtási, már megállapított, valamint jelenlegi 41 kor. 80 f. és a még felmerülő költségek és az ezennel csatlakozottak kimondott Osóveji néptakarék-pénztár, Kirilovics és Jakob okulai cég kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén levő az urszentiváni 1415. sz. betétben Nikolics Czveta nevében álló I. 1-3. sor 239/1 b. 239/2 b. 240. hrsz. 285. ö. i. sz. ház és kertre, amennyiben a Nikolity Lyuba s neje Antity Drága javára bekebelezett haszonélvezeti jogát megelőző követelések kielégítésére szolgáló és ezennel 2200 korban megállapított összeg ígértetik meg, az ingatlan a haszonélvezettel, ellenkező esetben pedig anélkül 959 korban ezennel megállapított kikiáltási árbán elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913. évi január hó 20-ik napjának d. u. 2 órája Urszentiván község házához tüzetik ki.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alól eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 95 kor. 90 fill. készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügy-min. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőssége napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az 1881. évi dec. 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletben előírt módon az ujvidéki kir. adóhivatal, mint bírósági letétpénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1912. évi október hó 5-én.

Vékey Zoltán

kir. törvényszeki bíró.

Nyomatott »Gutenbergnyomda« Ujvidék.

Tisztítsd csak

Globus
Fémisztítókivonattal
a világ legjobb fémisztítószeré

Meinl Gyula
kávé-bevitele.

Uj fiók:
Ujvidéken, Kossuth Lajos-u.
35. szám.

Egy vagy két szoba

lakásnak vagy irodának,
esetleg butorozva is kiadó.

Szűcs-utca 4. sz.

Wotan
lámpa

húzott drótszámmal.

Törhetetlen!

Magyar

SIEMENS - SCHUCKERT - MÜVEK

Budapest, VI., Teréz-körut 36.

Gutenbergnyomda

készít mindennemű nyomtatványokat,
izléses kivitelben jutányos ár mellett.

(a) Az
kormány
Aki a kö
kobzásáva
annak ne

Vessző
den elkép
is, behuny
kül kell h
mert csak
dolgoznak

A mu
sikkasztás
elnyomás
helyzetben
megtörése
mellett;
szuronyny
fojtogató
természet
ság szem
len sajtó
a piszkos

Az éb
den káb
dozni kez
mely a
után felé
melyet a
tonos fla
szóllatato
riadója k

Mik
a hiheteti
a sajtó n
semmből
hatóság
herosokb
gos ellen

Ezért
és mert
hiába v
és becst
kerülő ú
sajtó te
mikor a
vonja ez
ingyen
alatt un